

KERKEN SAMEN — SAMEN KERKEN

JAARGANG 35

NUMMER 7

JULI 2016

Kerken Samen – Samen Kerken (KSSK)
is een gezamenlijke uitgave van:

- **Hervormde Gemeente 's-Graveland**
- **Hervormde Gemeente Kortenhoef**
- **Protestantse Gemeente 'de Graankorrel'**

INHOUDSOPGAVE

Redactie	pagina 02
Administratie	pagina 02
Contactadressen van de kerken	pagina 03
Erediensten Hervormde Gemeente 's-Graveland	pagina 04
Eredienst 'Veenstaete'	pagina 05
Informatie Hervormde Gemeente 's-Graveland	pagina 06

REDACTIE

Kopij voor dit blad kunt u inleveren bij de redactie van uw gemeente.
Uiterste inleverdata van kopij voor de komende edities:

26 augustus	21 oktober	16 december
23 september	18 november	

De eerste inleverdatum in 2017 is: 6 januari

Redactie Hervormde Gemeente 's-Graveland

mw. R. Kleijn

email: kleijn@kssk.nl

Redactie Hervormde Gemeente Kortenhoef

dhr. F. van Weeghel

email: vanweeghel@kssk.nl

Redactie Protestantse Gemeente 'De Graankorrel'

dhr. J. Hoekstra

email: hoekstra@kssk.nl

ADMINISTRATIE

Abonnementstarief: € 12,50 per jaar.

INGnummer KSSK: **NL08INGB0002648558**

t.n.v. Kerken Samen van Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef

Voor alle vragen over abonnementen, adreswijzigingen e.d. kunt u contact opnemen met:

mw. R. Kleijn

email: kleijn@kssk.nl

CONTACTADRESSEN

HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

Predikant:

Ds. G.J. van Meijeren
Noordereinde 12
1243 JG 's-Graveland
Tel: 035 – 6560598
Vrije dag: vrijdag
E-mail : dominee@hervormdegemeentesgraveland.nl

Pastoraal werker:

Br. W. Kroon
Erasmuslaan 47
1216 HL Hilversum
Tel.: 035 – 6214098
Email:
kroondorland@hotmail.com

Scriba:

Dhr. M.J. Flink
Berlagelaan 233
1222 JV Hilversum
tel.: 035 - 541 0117
email: scriba@hervormdegemeentesgraveland.nl

HERVORMDE GEMEENTE KORTENHOEF

Predikant:

Ds. J. Teding van Berkhout
Opbeltijden:
Dinsdag en donderdag:
van 9.00 - 9.30 uur en
van 19.00 - 19.30 uur

Scriba:

Dhr. C.A.M. van der Lelie
email:
augustvanderlelie@hotmail.com

PROTESTANTSE GEMEENTE 'DE GRAANKORREL'

Predikant:

Vacant

Bijstand pastoraat:

ds. R.F.J. Beltman
Email:
predikant@pgdegraankorrel.nl

Scriba:

Mw. J.P. Hinloopen-Nieuwpoort
email:
scriba@pgdegraankorrel.nl

EREDIENSTEN

HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

De diensten zijn 'live' op de website www.hervormdegemeentesgraveland.nl te volgen. Ook vindt u daar de diensten van (ongeveer) de laatste 6 maanden. Bezoek onze website en klik op 'opnames'. U kunt kiezen uit luisteren naar de eventuele live uitzending of een eerdere opname beluisteren of downloaden.

Zondag	10 juli	10:00 uur	Ds. G.J. van Meijeren Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie (HGJB)
Zondag	17 juli	10:00 uur	Ds. G.J. van Meijeren Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats
Zondag	24 juli	10:00 uur	Prof. dr. F.G. Immink uit Driebergen-Rijsenburg Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie
Zondag	31 juli	10:00 uur	Dr. A.A.A. Prosman uit Nijkerk Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats
Zondag	07 augustus	10:00 uur	Dr. B. Aalbers uit Maarsssen Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie
Zondag	14 augustus	10:00 uur	Ds. G.J. van Meijeren Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats
Zondag	21 augustus	10:00 uur	Ds. B. H. Weegink uit Katwijk aan zee Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie
Zondag	28 augustus	10:00 uur	Ds. G.J. van Meijeren Collecte: College van Kerkrentmeesters /Diaconie (Tear Fund) Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats

EREDIENST 'VEENSTAETE' (app 141 West)

In augustus geen dienst

INFORMATIE HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

Meditatie

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede,
gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
**en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van den boze.**
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
tot in der eeuwigheid.
Amen.

Deze bede van het Onze Vader gaat over dat er aan alle kanten aan ons getrokken wordt. Er is iets van strijd gaande, er hangen krachten en machten in de lucht (Efeze 6) die ons boven het hoofd gaan, die ons kapen, kwaad verspreiden en uitlokken. Fluisterstemmen in de hoeken van ons hart of openlijke stemmen die ons in verwarring brengen, die ons aanvechten. Het is niet de bedoeling om overal duiveltjes in de hoeken van de kamer of op tv te zoeken, de wereld is geen spookhuis. Maar er gaat kwaad rond op de wereld, het gaat ons boven het hoofd, we hebben het niet onder controle. Dat is een realiteit die we allemaal wel eens ervaren. In de geschiedenis hebben we het zien rondgaan, duivels briesend in de jaren 40-45. Vaak is het minder openlijk, fluisterender, sluipender. Het neemt ons zomaar mee op onze zwakke momenten in de nacht, en we zijn zomaar geïmponeerd door rijkdom en roem, opzweepend gebral, foute vrienden. Soms kun je het gevoel hebben dat er van alles loert, de boze. Niet alleen persoonlijk, maar maatschappijbreed. We mogen hopen en bidden dat de rust weerkeert in Engeland, in zo'n onrustige situatie kan zomaar de vlam in de plan slaan, de boze opspelen. De sfeer is hard, er zijn na het referendum veel

meldingen van vreemdelingenhaat, de welvarenden schijnen geen blijk van begrip te hebben voor de grote achterstand in industriegebieden. Van de ene op de andere nacht, grote onrust en onzekerheid. Goed terrein voor de boze, het kwaad, voor verzoeking.

We mogen echter geloven dat Christus degene is die voor ons uit gaat. Hij heeft de machten van het kwaad doorbroken, hij weerstond alle verleidingen in de woestijn. Achter zijn volbrachte werk mogen wij schuilen. Dat is de grote rust en geruststelling van geloof. Zelfs als het kwaad ons bij tijd en wijle kaapt, zoals het doopformulier schrijft: 'als wij uit zwakheid in zonden vallen, moeten wij aan Gods genade niet wanhopen en niet in de zonde blijven liggen'. Niet in de zonde blijven liggen, wij mogen opstaan, en dat is ook bidden voor ons en onze wereld: Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Als Paulus spreekt in Efeze 6 over de geestelijke wapenuitrusting, spreekt hij ook over bidden met grote nadruk. *Laat u bij het bidden leiden door de Geest, iedere keer dat u bidt; blijf waakzaam en bid voortdurend voor alle heiligen.*

Aanvechtingen zullen blijven tot aan het eind der tijden. Maar wij kunnen en mogen bidden dat wij niet er door overwonnen worden, dat ze geen definitief beslag op ons leggen. Wij mogen Jezus Christus aanroepen, achter hem schuilen. Wij mogen roepen op verlossing van de Boze, om de morgen die eens zal dagen.

Gezang 110

1. Het Lam, voor ons op aard' geslacht,
is eeuwig waard t' ontvangen
de wijsheid, rijkdom, eer en kracht
en dankb're lofgezangen!

2 Hij, die als Hogepriester leeft,
en met zijn Geest ons zegent,
Hij is 't, die moed en sterkte geeft,
wat kwaad ons ook bejegt.

3 Die in ons oog de moeite leest,
toont ons zijn medelijden;
Hij is, als wij, verzocht geweest
en sterkt ons, als wij strijden.

4 Hij komt en draagt de gloriekroon;
God toont zijn welgevallen
en geeft aan Hem, als Mensenzoon
het oordeel over allen.

Overlijden

Op 25 juni is broeder **Gerardus Johannes B.**, echtgenoot van zuster **Ankje B. – R.**, overleden. Hij mocht de leeftijd van 80 jaar bereiken. Hij woonde aan de Beresteinseweg 6a, 1243 LC te 's-Graveland. De rouwdienst werd gehouden op vrijdag 1 juli waarna de begrafenis op 'Berestein' plaatsvond. We willen bidden voor zr. Bart, de kinderen en kleinkinderen. Om Gods troost in deze moeilijke tijd, om rust na hectische nachten, om steun van God en elkaar in gemis. In het volgende nummer zal een in memoriam staan.

Jubileum

Johan en Rita Z. - van den B. mogen op 12 augustus vieren dat zij 45 jaar getrouwd zijn (1241 AD KORTENHOEF). Ook hen feliciteren we met deze mooie dag, en we willen God danken voor wat zij in elkaar hebben ontvangen aan liefde en trouw door de jaren heen, samen met kinderen en kleinkinderen.

Meeleven

We willen bidden voor **Rino den B.** (1241 XW KORTENHOEF), zoon van onze oude **zr. den B.**. Rino ondergaat een traject van behandelingen, niet de minste behandelingen. Bestraling, operatie aan darmen, een behandeling aan zijn hart. We bidden voor hem, dat hij zich geborgen mag weten bij God die ons aanziet in alle nood.

We bidden voor **Ad van A. en Mary H.** (1241 LT KORTENHOEF). Ad is ernstig ziek. Hij voelt zich naar omstandigheden goed, de chemo's gaan ook goed, het is afwachten welk perspectief dat geeft. We willen voor hem en Mary bidden. Dat God voor hen een vaste rots van behoud mag zijn.

We leven mee met **Annelies H.** (1214 CA HILVERSUM) en haar gezin. Stapje voor stapje vooruit, het vergt geduld en doorzettingsvermogen. Dat bidden we hen toe!

We noemen **Riekelt P.** (1403 RE BUSSUM). Zijn operatie is op eigen verzoek verplaatst, maar nu staat deze toch echt voor de deur. We bidden om Gods bewaring en de vrede van Christus voor hem, en voor Paula en Jan-Martijn

Ds. G.J. van Meijeren

Uit de kerkenraad

Gemeentemiddag: 17 september 2016

Op D.V. zaterdag 17 september houden wij onze jaarlijkse gemeentemiddag. Een goede gelegenheid om elkaar in een andere sfeer te ontmoeten. Omdat we hebben afgesproken op deze dag de fiets/autotocht (dit jaar met Pinksteren niet gehouden) te organiseren, beginnen wij deze middag om 14.00 uur. Na de fiets/autotocht sluiten wij traditioneel af met een BBQ. Zet u ook deze datum alvast in uw agenda?

Gemeenteavond 21 september: Beroepingswerk

Zoals bekend zijn wij bezig stappen te zetten om onze dominee Geert van Meijeren te kunnen beroepen. De te nemen procedurele stappen nemen de nodige tijd in beslag. Op dit moment hebben wij geen nieuws maar wij houden u over de voortgang van het proces op de hoogte.

Wij hebben alvast een datum vastgesteld voor een gemeenteavond over het beroepingswerk. Het beroepen van een dominee is tenslotte een zaak van de gemeente. Graag informeren wij u op de gemeenteavond nader en nemen wij u mee in het proces.

Voor in de agenda nu alvast de datum voor deze gemeenteavond D.V. 21 september 2016.

Avonddienst zondag 9 oktober

Op D.V. zondag 9 oktober hopen we weer een avonddienst samen met onze zuster gemeente te Kortenhoef mee te maken.

Opnieuw is dan de voorganger Prof. dr. G. van den Brink.

Aanvangstijd 19:00 uur in de kerk te Kortenhoef.

Na de dienst is er gelegenheid elkaar te ontmoeten in de blokhut achter de kerk, onder het genot van een kopje koffie.

Houd deze avond vast vrij in uw agenda, of neem uw visite gewoon mee. U zult er geen spijt van hebben!

Vakantietijd

De vakantietijd is weer aangebroken. De één gaat op reis en de ander blijft thuis. Gelukkig gaat de kerk niet met vakantie en mogen, zo de Heere wil, de erediensten voortgang hebben. Ook als u er op uit trekt, kunt u de eredienst in de plaatselijke kerk te bezoeken. Zeker in het buitenland is men verheugd geloofsgenoten in de dienst te mogen begroeten en te ontmoeten. Ook al versta je niet alles, vaak wordt er een onderlinge band ervaren.

Wij wensen iedereen, of u ver weg gaat, dichtbij gaat of thuis blijft, een goede zomerperiode toe. En waar we ook zijn, God gaat met ons mee.

Kerkenraadsvergadering

Op D.V. dinsdag 6 september 2016 vergadert de kerkenraad. Als u iets wilt bespreken met de kerkenraad kunt u binnenlopen tussen 20.00 uur en 20.30 uur.

Tot slot

Tot zover het nieuws vanuit de kerkenraad. Mocht u vragen hebben of iets kwijt willen aan de kerkenraad, aarzel dan niet om één van de kerkenraadsleden aan te spreken.

Ymkje van 't .

Zomerpijn

Dat de winterse feestdagen voor sommige mensen moeilijk zijn, is iets wat iedereen begrijpt. Of er ook naar dit begrip wordt gehandeld is een tweede, maar in ieder geval tonen de media in de decembermaand ontroerende films en reportages waarin arme dan wel eenzame mensen worden verrast met een gezellige, overvloedige maaltijd, de tijdelijke terugkeer van een geëmigreerd familielid, en anders wel met een complete make-over: een stevige wasbeurt, kappersbezoek, een jurk, een pak dat prachtig past bij de mooi opgetuigde kerstboom. 'Want het is pas écht feest als het door iedereen kan worden meegevierd.'

Leve de participatiemaatschappij – en zelf doneer je nog eens extra voor het goede doel.

Rondom de zomervakantie is de betrokkenheid veel minder. Geen wonder: wie toe is aan de broodnodige, welverdiende rust wil zich uitgerekend in deze zonnige periode niet hoeven bezighouden met andermans eenzaamheid en ellende, ver weg en dichtbij. Er zijn door het hele jaar heen al zoveel verplichtingen, ook sociale, dat je

daarvan best eens even vrij mag nemen. Juist om 'de batterij op te laden' voor de drukte die er in september weer op je af zal komen.

Bemin uw naaste als uzelf – maar dan moet je af en toe wél voor jezelf kunnen kiezen.

Dat laatste is precies de vinger op de zere plek. Want er zijn ook mensen die simpelweg geen keuze hebben. Die, zelfs als ze de middelen en mogelijkheden hebben om op reis te gaan, toch thuis blijven – wetend dat ze hun verdriet niet voor een paar dagen in een kluis op Schiphol kunnen wegbergen. De sleur kun je ontvluchten, pijn neem je altijd mee.

Denk aan weduwen en weduwnaars. Mannen en vrouwen die zomaar door hun geliefde zijn verlaten. Stellen die graag kinderen zouden hebben gekregen, maar bij wie het na tientallen pogingen en medische ingrepen toch niet is 'gelukt'. Onzichtbaar leed, niet zelden vermengd met afgunst en de schaamte daarover. Een extra reden dus om er anderen niet mee lastig te vallen.

Zeker niet in deze mooiste weken van het jaar.

Nee, het gaat hier niet om lijden dat is te verhelpen met een eenmalige actie of traktatie. Wat helpt, is ruimte maken. In je hoofd, je hart – voor de gedachte dat niet alles zich laat oplossen of wegpoetsen met een koel glas in de zon, met een dagje aan het strand of een onderdompeling in het beste wat een vreemde cultuur te bieden heeft. Hoe zorgeloos en vanzelfsprekend al onze vakanties ook zijn, of lijken, er zijn genoeg mensen die weten dat het daarmee zomaar afgelopen kan zijn en minstens zoveel mensen die weten dat ze dit eenvoudige geluk nooit zullen smaken. In ieder geval niet, of niet meer, in de nabijheid van geliefde medemensen. Bij zulke mensen klaag je niet over de kapotte airco op de hotelkamer. Over lekke banden, drie dagen hondenweer en aangebrande pizza's. En je laat ook niet ongevraagd je foto's zien, om daarbij een

prachtverhaal af te steken. Althans, niet zonder duidelijk te laten voelen dat je beseft dat jouw werkelijkheid niet de enige werkelijkheid is.

Er zijn wonden die juist in de zomer het felste bloeden. Littekens die uitgerekend dan het ergste jeuken, schrijnen. Droefheid, eenzaamheid, gemis en verlangens die in de warmte, in de bloeiende natuur, in een stad vol gonzende terrassen en op lange, lichte avonden zwaarder opspelen dan anders. Meehuilen hoeft niet. Troosten kan niet. Aanwezig zijn en even iets van de donkere last willen dragen: dat is al genoeg.

UIT: Wapenveld, augustus 2015

DOOR: Désanne van Brederode

Tsjernobylkids (vervolg)

8 weken geleden, 30 april, kwam er een grote bus in Hilversum aan. Wij als gezin stonden te wachten... spannend want wie zouden wij krijgen... een meisje, een jongen? Voor ons was het tot die tijd een verrassing....

Andrei is 7 weken bij ons te gast geweest.

Toen ons een aantal weken geleden onverwachts gevraagd werd of wij mee wilden gaan naar Wit-Rusland, twijfelden wij geen moment.

Hoe bijzonder is het dat je je gastkind, in ons geval Andrei, en de andere 26 kinderen thuis mag brengen; met de bus naar Wit-Rusland. Een busreis van gemiddeld 29 uur heen en 29 uur terug.

Het was indrukwekkend om kennis te maken met de ouders van Andrei.

U moet zich voorstellen dat dit gezin zeker 40 jaar terug in de tijd leeft, zonder stromend water, geen bad of douche en geen toilet in huis. Buiten was er een waterput waar het water vandaan kwam. Als je naar het toilet moest dan had je buiten een houten hokje waar je in kon zitten. Toen we daar waren realiseerden we ons pas wat voor enorme overgang van Wit-Rusland naar Nederland het voor Andrei heeft moeten zijn. De verschillen

in het dorp waar Andrei vandaan komt zijn groot. Er zijn ook mensen die wel stromend water hebben, een toilet en een douche.

Het raakte ons om te zien hoe hartelijk, ontzettend liefdevol, gastvrij en vooral DANKBAAR de ouders waren.

Tijdens het "Tsjernobyl project" hebben wij ons wel afgevraagd, is dit nou allemaal nog wel nog nodig... Het is al 30 jaar geleden, die ramp, en moet je nou nog steeds kinderen naar Nederland halen?

Na deze bijzondere, zeer emotionele reis kunnen wij beide volmondig zeggen. Ja het is nog steeds nodig. Allereerst voor hun gezondheid; de radioactiviteit is nog steeds aanwezig. Maar ook om de kinderen een onvergetelijke tijd te geven in Nederland, en bovenal een stukje mee te geven uit de Bijbel.

Graag willen wij iedereen die deze organisatie gesteund heeft hartelijk bedanken. Want zonder giften geen kinderen uit Wit Rusland. Het geld is nog steeds hard nodig. Dit jaar is de organisatie van de Tsjernobyl nog niet uit de kosten.

U kunt nog steeds steunen en geld storten op girorekening
NL80INGB0000119054 tnv SOL Tsjernobyl

Alvast hartelijk dank !

Hartelijke groet,
Daniëlle en Alwin Niesing

NB

U kunt ook geld overmaken naar de rekening van de Diaconie, onder vermelding van 'Tsjernobyl'. In dat geval komt uw gift in aanmerking voor belastingaftrek, onder de bekende voorwaarden.

College van Kerkrentmeesters

Opbrengst van de collectes

		Coll.bon
05 jun	€ 135,15	12%
12 jun	€ 111,12	28%
19 jun	€ 127,12	45%
26 jun	€ 172,70	33%

Instandhouding predikantsplaats:

05 jun	€ 50,10	23%
19 jun	€ 109,90	38%

(Om het gebruik van collectebonnen te stimuleren vermelden we het % collectebonnen per collecte)

Bankrekeningnummer College van Kerkrentmeesters: **NL65 INGB 0000 4918 04**
t.n.v. Kerkvoogdij Herv. Gem. 's-Graveland.
(Let op !! Het rekeningnummer voor het bestellen van collectebonnen staat hieronder)

Collectebonnen

Collectebonnen zijn verkrijgbaar door storting van het bedrag op **bankrekeningnummer NL24 INGB 0000 5319 24** ten name van **Hervormde Gemeente 's-Graveland**.

Er zijn boekjes beschikbaar met een drietal waardes, te weten:

15 euro (20 x 0,75)
25 euro (20 x 1,25)
45 euro (20 x 2,25)

Als u bij uw overschrijving vermeldt welke waarde(s) u wilt ontvangen, dan zult u, bijna per ommekeer, de door u bestelde boekjes ontvangen.

Voor verdere informatie kunt u bij ondergetekende terecht, of bij één van de andere kerkrentmeesters.

Allen hartelijk dank voor uw gaven.
Namens het College van Kerkrentmeesters,
Mart Flink

Diaconie

Opbrengst collectes

		Coll.bon
05 jun	€ 101,10	18%
12 jun	€ 105.29	30%
19 jun (Red een kind)	€ 128,69	43%
26 jun	€ 151,90	35%

Hartelijk dank voor uw gaven.

Rekeningnummer Diaconie
 NL23 RABO 038 82 33 605
 t.n.v. Diaconie NH Kerk 's-Graveland

Collecte 10 juli 2016 HGJB

De collecte van 10 juli 2016 is bestemd voor de **Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond (HGJB)**. De HGJB gelooft dat het Woord van God voor iedereen en in alle situaties betrouwbaar is en wil, samen met de gemeenten, kinderen, tieners en jongeren helpen om met en voor God te leven en Hem steeds beter te leren kennen als de God van het verbond, die ook hen wil helpen en leiden in een wereld waarin het vaak moeilijk is om overeind te blijven en als christen je weg te vinden. De HGJB probeert hen op verschillende manieren te stimuleren om Jezus te gaan en te blijven volgen en om hen te leren om daar in het dagelijks leven handen en voeten aan te geven.

Dat gebeurt door allerlei activiteiten te organiseren en informatie beschikbaar te stellen voor de kinderen, tieners en jongvolwassenen zelf, maar ook voor degenen die zich in de gemeenten inzetten voor jeugdwerk, missionair tienerwerk, catechese en voor gezinnen.

Op de website www.HGJB.nl en via hun jeugdwerkadviseurs is veel informatie te vinden en te krijgen over de diverse activiteiten, conferenties, vakanties,

tieneravonden, scholierenweekends, blogs, etc.

De HGJB doet veel belangrijk en goed werk, maar is voor haar werk voor een groot deel afhankelijk van de opbrengsten uit collectes die in plaatselijke kerken en gemeenten voor het jeugdwerk worden gehouden en heeft die steun heel hard nodig. Laten we daarom samen met andere gemeenten door financiële steun en voorbede de HGJB helpen en bemoedigen om ook op de langere termijn de onmisbare boodschap van God aan jongeren door te blijven geven. We voelen ons vaak zo machteloos als het gaat om onze jongeren op hun weg naar volwassenheid het geloof in, en het vertrouwen op, de liefde en de hulp van God mee te geven en die ook te laten behouden. Daarom is de ondersteuning van de HGJB daarbij zo waardevol. Door eigen ervaringen in de loop van het leven ga je inzien hoe weinig invloed je eigenlijk zelf op je leven kunt uitoefenen en hoezeer je God in je leven nodig hebt. We willen daarom zo graag voorkomen dat onze jongeren dat pas later in hun leven, na veel moeite en verdriet, weer echt gaan beseffen en dan de weg terug naar God niet meer, of alleen met heel veel moeite en omwegen, terug kunnen vinden. Van harte aanbevolen, mede uit liefde voor onze jongeren.

Collecte 28 augustus 2016 Tear Fund

De collecte van 28 augustus 2016 is bestemd voor **Tear Fund**. Door de hele Bijbel heen klinkt de opdracht om Jezus Christus te dienen en iets te laten zien van Gods Koninkrijk, door op te komen voor armen, verdrukten en allen die in nood verkeren. Het evangelie uit te leven door oog te hebben voor de noden van de mens in lichamelijk, psychisch, sociaal en geestelijk opzicht en rechtvaardige verhoudingen in de wereld na te streven. Liefhebben, trouw zijn en recht doen behoren tot het hart van de kerk. Tear Fund wil daarom actief betrokken zijn bij een wereldwijde christelijke beweging die zich

niet neerlegt bij armoede en onrecht. Een beweging die vecht voor gerechtigheid, menswaardigheid en hoop voor de armste en meest kwetsbare gemeenschappen in deze wereld in de hoopvolle verwachting van het Koninkrijk van God, dat zich uiteindelijk volledig zal manifesteren in een nieuwe hemel en nieuwe aarde zonder armoede en onrecht. Tear verbindt, helpt en daagt kerken en mensen uit om daar vorm en inhoud aan te geven en om na te denken over de gevolgen van de eigen levensstijl voor de armen en zwakkeren in de eigen samenleving en in die delen van de wereld waar het leven van veel mensen wordt beheerst door armoede honger en (natuur)rampen. Tear ondersteunt hulp- en ontwikkelingsprojecten van lokale kerken en christelijke organisaties in Afrika, Azië en Latijns Amerika, omdat die de eigen gemeenschappen goed kennen en het beste begrijpen waar behoefte aan is. Het accent ligt op structurele projecten en programma's, die alle noden samenhangend aanpakken en geen onderscheid maken naar etnische afkomst, religie, geslacht of politieke overtuiging. Zo worden arme en kwetsbare groepen weerbaar gemaakt en toegerust om voor zichzelf te zorgen en de daarvoor benodigde hulpbronnen aan te boren. Voor dit belangrijke en liefdevolle werk zijn voor Tear en hun partnerorganisaties de betrokkenheid van kerken in Nederland, onze financiële ondersteuning en onze voorbeden onmisbaar!

Van harte aanbevelen.

Roosters

Rijrooster

1^e Rijder

10 jul	Koen van B.
17 jul	Klaas P.
24 jul	Arnold van 't R.
31 jul	Dick K.

07 aug	Wim .
14 aug	Koen van B.
21 aug	Klaas P.
28 aug	Arnold van 't .
04 sep	Dick K.

2^e Rijder

10 jul	Wim N.
17 jul	Henk van de P.
24 jul	Bert B.
31 jul	Henk H.
07 aug	Adrie/Raymond v.d. P.
14 aug	Niels S.
21 aug	Daniël A.
28 aug	Adri G.
04 sep	Wim N.

Oppasrooster

10 jul	Ineke T. Rachel V.
17 jul	Gerna D. Maaïke van 't R.
24 jul	Liselore H. Jasmijn ter S.
31 jul	Yvar S. Marly van R.
07 aug	Christa L. Lisette L.
14 aug	Annelies van der H. Alexandra S.
21 aug	Iris A. Jensen van R.
28 aug	Daniëlle N. Bas ter S.
04 sep	Gerdi van B. Marly van R.

Collectantenrooster

10 jul	diaken/kerkrentmeester
17 jul (IPP)	diaken/kerkrentmeester
24 jul	diaken/kerkrentmeester
31 jul (IPP)	diaken/kerkrentmeester
07 aug	diaken/kerkrentmeester
14 aug (IPP)	diaken/kerkrentmeester
21 aug	diaken/kerkrentmeester
28 aug (IPP)	Jensen van R. Niels P.
04 sep	diaken/kerkrentmeester

Koffierooster

10 jul	Corrie V. An H.
17 jul	Jan V. Gerdi van B.
24 jul	Ank B. Anneke van O.
31 jul	Daniëlle N.
07 aug	Désiree B.
14 aug	Corrie G.
21 aug	Yvonne K.
28 aug	Anne Marie M. Jos A.
04 sep	Gerrie van L.

Hoe ziet de kerk er over 100 jaar uit?

Kerk die in hoekje blijft zitten, heeft geen toekomst

Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit? Dr. Arjan Plaisier geeft tien kenmerken.

1. De kerk van de toekomst is kerk met meer vrijmoedigheid om van het geloof te getuigen en het geloof ter sprake te brengen. Het is een kerk waarvan de last van de verlegenheid en de drang om zich in het defensief te begeven, is afgenomen. De kerk is te lang in een hoekje gaan zitten en is geïntimideerd door een seculiere maatschappij. De kerk heeft zich te lang aangepast aan de maatstaf van wat in die seculiere maatschappij wel of niet als geloofwaardig kan worden bestempeld. De kerk die in dit hoekje zal blijven zitten, heeft geen toekomst. Daarom hoop ik op en bid ik om een kerk van de toekomst die onbekommerd gelovig durft zijn. Geloof in God is niet langer iets waar we ons voor hoeven te verontschuldigen.

2. De kerk van de toekomst is een kerk met "meer Christus". Het is een kerk die Christus als Heer belijdt en die zich lichaam van Christus weet. Alleen God is niet genoeg. Dat is te vaag, te algemeen. Dat raakt te weinig aan het hart. Dat dringt te weinig door

in de schaduw van het leven en de duisternis van het bestaan. Te lang is Christus verzwegen. Daardoor is God ook een God op afstand geworden. Het verzwijgen van Christus heeft de kloof tussen deze wereld en God vergroot. Die kloof ontstaat op het moment dat je uit het oog verliest dat God door Christus de kloof heeft overbrugd in de menswording van God Zelf.

3. De kerk van de toekomst is een kerk die meer van het kerkvolk is. De kerk is als lekenbeweging begonnen, ook al zijn er altijd ambten geweest en zullen er ambten blijven. Die ambten zijn ervoor om de gemeente bij het heil te houden en om te voorkomen dat de kerk een religieuze club wordt. Dat laat onverlet dat de kerk veel meer dan nu een geloofsgemeenschap zal zijn waar geloof en leven worden gedeeld. Dat vraagt meer dan nu dat er momenten zijn van "toe-eigening" van het geloof. Het is te voorzien dat hier kleinschaligheid voor nodig is. Die kan eventueel samengaan met grootschalige erediensten.

4. De kerk van de toekomst is meer oecumenisch. Het is een kerk die aan de bestaande scheuringen voorbij aan het komen is. Het is een kerk die "postdenominatie" is. Niet dat de kerken meteen in een organisatorisch verband tot eenheid zullen komen, maar wel zal er een levend besef zijn van het gedeelde "algemene" of "katholieke" geloof. Kerken die zich vastbijten in de eigen confessionaliteit zullen alleen een eigen achterban bedienen. Zeker op het protestantse erf is een "samen tot Christus gaan" nodig. Cultuurverschillen en nestgeur zijn factoren waar rekening mee moet worden gehouden, maar in het geweld van de tijd zullen ze steeds relatiever worden.

5. De kerk van de toekomst is een kerk die ook in Nederland verder gaat verkleuren. Deze verkleuring heeft alles te maken met de niet meer weg te denken presentie van migrantenkerken. Deze kerken, die veelal uit de niet-westerse wereld komen, zijn de

levende tekenen dat het zwaartepunt van het christendom naar het zuiden en ook het oosten verschuift. Met de verkleuring zal de kerk ook katholieker en evangelischer worden. Het gevestigde protestantisme zal alleen een toekomst hebben wanneer het zich hiervoor openstelt. Omgekeerd zal het gevestigde protestantisme een rol kunnen blijven spelen als het gaat om theologische verdieping en doordenking van de vragen van kerk en seculiere cultuur.

6. De kerk van de toekomst zal meer een lappendeken van kerkvormen zijn. De kerkorde van de Protestantse Kerk geeft hier ruimte aan en belast plaatselijke gemeenten niet met al te uniforme regelgeving. Traditionele kerkvormen blijken sterk te zijn, maar vragen wel om een geloofwaardige ambtsbediening. Daarnaast zijn er leefgemeenschappen, pioniersplekken die laagdrempelig zijn en gericht op een groep die door traditioneel kerk-zijn moeilijk wordt bereikt. Binnen deze veelheid van kerkvormen wordt er gezocht naar een levende, "mooie", kwalitatief goede liturgie, waarin de lofprijzing en de verkondiging van het heil in woord en teken de brandpunten zijn.

7. De kerk van de toekomst zal een kerk zijn waar meer bekeerlingen tot de gemeente behoren en minder mensen door geboorte. Dat zal met name de gevestigde kerken verder in getal doen afnemen. De doop zal zeker nog aan kinderen worden bediend, maar in toenemende mate ook aan volwassenen. Er zal een intensere discussie over de kinderdoop plaatsvinden. Er zullen wegen gevonden moeten worden om het sterke van de kinderdoop (God is ons vóór, relativering van onze keuze) te verbinden met het verlangen naar een doopervaring.

8. De kerk van de toekomst zal een diaconale kerk zijn, waarin meer dan voorheen de betekenis van met elkaar leven zal worden beleefd. Diaconie is niet een product van de kerk voor buiten. Het is in de eerste plaats het leven van gelovigen met

elkaar door gaven (geestelijk en materieel) met elkaar te delen. De kerk is zelf een samenleving. Deze samenleving staat open voor iedereen. Het spreekt vanzelf dat er een "spillover" is van dit met elkaar samenleven en elkaar dienen naar de maatschappij.

9. De kerk van de toekomst zal een leefgemeenschap zijn waarin bewuster de christelijke waarden geleefd zullen worden. In de samenleving zullen er altijd tekenen van waarheid, goedheid en schoonheid zijn. Tegelijk is onze postmoderne samenleving een samenleving die in de greep van vreemde goden komt, die natuurlijke levensverbanden onder druk zet en de menselijkheid bedreigt. De kerk is geroepen een levende tegengemeenschap te zijn.

10. De kerk van de toekomst ligt in Gods hand. De kerk bouwt geen eigen rijk op aarde. Beleidsplannen zijn op het randje omdat ze te vaak suggereren dat de kerk maakbaar is. We leven onder een open hemel en verwachten de Heer. Tot die tijd zullen we met liefde en wijs beleid voortgaan, in het geloof dat God ons door Zijn Geest onderweg steeds die gaven geeft, die nodig zijn.

DOOR: dr. A.J. Plaisier

UIT: RD d.d. 27 juni 2016

(De auteur is oud-scriba van de Protestantse Kerk in Nederland. Dit artikel is een bewerking van de lezing die hij zaterdag 25 juni hield op een symposium in Den Haag over het onderwerp "Hoe ziet de kerk er over 100 jaar uit".)

Heeft de kerk in Nederland nog toekomst?

En is 'protestants' straks nog een belangrijk begrip? Voorgangers en bekende kerkleden blikken vooruit, en vertellen over wat de kerk voor hen persoonlijk betekent.

Dr. Willem Maarten Dekker, Hervormd predikant te Waddinxveen: "Ik zie een weerloos christendom opkomen".

Is 'protestants' een belangrijk begrip, of had u zelf liever een andere term gekozen?

'Alle andere termen zijn besmet, niet alleen hervormd, luthers of gereformeerd. Zelf vind ik 'reformatorisch' een goede aanduiding, maar daarbij denk je vandaag direct aan het *Reformatorisch Dagblad*. Terwijl de Protestantse Kerk veel breder is. Of 'evangelisch', zoals de Duitse protestantse kerk zich noemt. Maar ook die naam is gekaapt. Toch maar protestants dus. Als noodgreep. De zaak waarom het gaat, is veel belangrijker. Het protestantisme is voor mij de religie van het Woord. De Reformatie is de ontdekking geweest dat God zich in het Woord openbaart, en niet primair in menselijke gestalten, zoals de kerk of de sacramenten. De Reformatie heeft sterk het beeldverbod van God benadrukt. God is transcendent, en Hij openbaart zich in zijn Woord.'

Katholieke critici zeggen: daar is de secularisatie begonnen.

'In het protestantisme zit inderdaad een bepaalde lijn naar de secularisatie toe. Ook in de letterlijke zin van verwereldlijking: de kloosters werden verlaten. De intentie daarachter vind ik belangrijk. Luther zegt dan: "We hebben de kloosters niet afgeschaft. De gezinnen zijn onze kloosters." God is in het gewone, dagelijkse leven aanwezig, en daar moet Hij gediend worden. Aan de ene kant geeft de Reformatie niet hoog op van de mens, aan de andere kant heeft ze op dit punt het menselijke kunnen wellicht toch overschat.'

Dus die katholieke critici hebben gelijk?

'In die zin dat het voor protestanten in het dagelijkse leven, in het gezin als klooster, gebeuren moet. Als het persoonlijke geloof wegvalt, is er niets meer. De rooms-katholieke wereld kan lauwheid en geloofsverlating beter hanteren. Daarin wordt gezegd: als geloven bij

iedereen mis gaat, hebben we gelukkig nog de kloosters, en de priesters en de kerk. Daar tegenover beschouw ik echter de ervaring van het protestantisme dat je God en de kerk nooit kunt organiseren, als onopgeefbaar. Een zinvol onderscheid vind ik dat tussen 'oud' en 'nieuw' protestantisme, tussen vóór en na de Verlichting. Ik denk dat de rooms-katholieke verwijten vooral het nieuwe, liberale protestantisme raken. Ik beschouw mijzelf als een 'oude' protestant. Voor het nieuwe, liberale protestantisme zijn de dingen niet meer gewijd. De preek is daar een betoog geworden van iemand die ervoor gestudeerd heeft. Het is geen stem van God meer.'

De ontdekking van de Reformatie was toch juist: het Woord, en geen gewijde dingen?

'Inderdaad. Als ik een eucharistieviering bijwoon, kan ik mij voelen als dat kind dat zich afvraagt: wat komt die sinterklaas hier doen? Het gaat voor mij om de bediening van het Woord.'

Is het dan niet wonderlijk dat u iedere zondag zelf een toga draagt? Zo sacraal is het immers niet wat u doet.

'Ik draag inderdaad een zwarte toga. Er zijn collega's die hem uittrekken, maar daar ben ik fundamenteel op tegen. Het is wel degelijk sacraal wat ik doe. Ik bedien het Woord. Ook de kerk is voor mij een heilig gebouw. Niet omdat iemand er met wijwater doorheen is gegaan, maar door de bediening van het Woord en van de sacramenten. Soms wordt er door protestanten minachtend gesproken over mensen die onthutst zijn dat hun kerkgebouw moet sluiten. Ik begrijp die onthutsing. Dat gebouw is heilig. Niet op zichzelf, maar omdat het Woord er bediend werd en jij dat ook ervaren hebt – doordat je daar trouwde, je kinderen hebt laten dopen, avondmaal hebt gevierd en een bekeringservaring hebt gehad.'

Als de kerk heilig is, dan ook mijn keukentafel.

'Waarom? Daar wordt het Woord toch niet bediend?'

In uw ideaal wel. Daar gaat de Bijbel toch ook open: ‘De kloosters zijn onze gezinnen’?

‘Dat is misschien wel de teleurstelling van vijfhonderd jaar Reformatie: die dagelijkse vroomheid heeft vaak mager uitgepakt. In het alledaagse leven is de secularisatie sterk voortgeschreden. Onze wereld is veel leger van God geworden. Alleen al daarom moeten we ons meer op dat oud-protestantisme richten: in een seculiere wereld hebben we een kerk, een eredienst, een dag in de week nodig, apart van de rest. Heilige momenten en plekken. Heilig door het Woord dat er bediend wordt.’

U uit geregeld uw zorgen over de toenemende evangelische manier van geloven in de kerk.

‘Als ik aan mijn catechisanten vraag “Waar ontmoet jij God?”, dan zegt bijna niemand: de Bijbel, of: Christus. Terwijl dit een behoorlijk traditionele gemeente is. Ze zeggen dan bijna allemaal: praise, lofprijzing. En gebed. Dat is niet het gebed in de eredienst of alleen op je slaapkamer, dat is het kringgebed.’

Mooi toch, zulke gelovige catechisanten?

‘Zeker. Alleen het zijn vormen die op zichzelf niets met de Bijbel te maken hebben. Zonder de Bijbel kunnen gebed en praise alle kanten opgaan. In die zin maak ik me over het protestantisme als vorm van religie wel zorgen. Het gaat ze om Jezus, zeggen die jongeren. Om zijn kruisdood. Maar ze lijken weinig behoefte meer te hebben dat geloof te toetsen. Voor de Reformatie stond ‘christelijk’ gelijk aan ‘Bijbels’, maar proberen te achterhalen wat ‘Bijbels’ is, daar doen ze hun best niet echt voor. Ze gaan er al van uit dat hun geloof Bijbels is.’

Waarom is dat een probleem?

‘Nu verbinden ze hun geloofservaring nog aan Jezus. Dat hebben ze meegekregen. Maar doet de volgende generatie dat nog zo? Het evangelische leunt sterk op het reformatorische. Veel mensen die nu evangelisch zijn, hebben veel Bijbelkennis.

Maar wat als zij er niet meer zijn? Ik zie een weerloos christendom opkomen.’

Wat kan de dominee van die catechisanten daaraan doen?

‘Onder meer anders preken. Het ‘ik’ met zijn eigen beleving eist in onze tijd zo veel ruimte op, daar kun je niet tegenop. Dat kun je als kerk ook maar beter honoreren. Veel preken vertrokken vroeger — en vertrekken nog steeds — vanuit de eeuwigheid, vanuit het perspectief van God: zijn wil, zijn plan. Dat kan niet meer. Wij zijn ménsen, je moet bij mensen beginnen. Daar ben ik inderdaad modern in: ik wil altijd bij onze ervaring beginnen. Maar er moet vervolgens wél iets mee gebeuren. Onder het Woord blijven we niet wie we waren.

En we moeten hoog inzetten. De preek is gestalte van het Woord van God. Als de dominee alleen maar ‘hoorder onder de hoorders’ is, kun je erop wachten dat de preek niks wordt. Luther schrijft ergens dat je niet om vergeving kunt bidden voor een slechte preek die je gehouden hebt. Want God wilde dat die — slechte — preek uitgesproken werd. Dat was op dat moment het Woord van God.’

Wat betekent die opvatting voor andere vormen van preken dan de monoloog, voor interactief preken, bijvoorbeeld?

‘Ik ben daar inderdaad niet van. Het gevoel wordt dan versterkt dat de dienst een activiteit van onze club is, terwijl het gaat om het besef dat hier van Godswegen iets aan ons gebeurt.

Daarom moet de morgendienst een klassieke vorm houden. Met de tweede dienst mag je van mij experimenteren wat je wilt. Het blijkt dat zondag de enige dag is dat mensen tijd hebben. Dus als je iedereen op Bijbelkring wilt hebben, is zondagmiddag het moment. Maar één klassieke dienst op zondag is heilig!’

U hebt zich geregeld kritisch uitgelaten over de missionaire aanpak van uw eigen Protestantse Kerk. Welk probleem hebt u ermee?

‘We doen heel erg alsof het evangelie een product is dat aan de man gebracht moet worden. En lukt dat niet, dan moeten we een andere marketingstrategie bedenken. Dat staat niet alleen op gespannen voet met het christelijk geloof, dat is zelfs bijna niet religieus meer! De kern van religie is dat je iets krijgt. Niet dat je iets aansprekends bedenkt. Communicatieadviseurs die meebeslissen over de koers van de kerk, dat is een vloek. De kerk moet geleid worden door de ambten, in vrees en beven voor God.’

DOOR: Dick Schinkelshoek

UIT: ND d.d. 27 juni 2016

Is het erg als kinderen geen bijbelkennis meer hebben?

Het ouderwetse stampen van rijen met feitjes staat tegenwoordig geregeld ter discussie. Een rekensom toets je in op je smartphone, spelling check je via de spellingscontrole, als je een werkstuk moet maken google je het thema. Waarom zou je feiten leren die je op internet kunt vinden?

De generatie die nu opgroeit wordt ook wel de ‘Google-generatie’ genoemd. Als ze iets niet weten, dan zoeken ze het op. De noodzaak om dingen uit het hoofd te weten is daardoor veel kleiner. Dat maakt ze in een bepaald opzicht ‘slimmer’ dan de generaties voor hen. Ze zijn professionals in het zoeken van informatie. Uiteraard heeft dit ook een keerzijde en in een bepaald opzicht maakt het ze minder slim. Ze hebben namelijk minder algemene kennis paraat.

Op eigen houtje

Dezelfde ontwikkeling zien we als het gaat om bijbelkennis. Veel kinderen kennen de grote lijnen van de Bijbel niet meer. Ze weten niet waar een bijbelboek te vinden is en kennen de inhoud van de verhalen niet meer uit hun hoofd. In het kinderwerk zie ik veel themagericht werken. Het mooie hiervan is dat het vaak dicht bij de leefwereld van kinderen komt. Maar de teksten leren ze meestal niet meer in hun context te plaatsen. De vraag is of dat erg is. Moeten we deze ontwikkeling niet gewoon omarmen en blij zijn dat onze kinderen op eigen houtje zoveel informatie bij elkaar kunnen sprokkelen op internet? Is het niet gewoon een andere vorm van omgaan met de Bijbel, die niet per se verkeerd is?

Volgens mij niet. Ik vind parate bijbelkennis van het grootste belang voor kinderen en zou dan ook de noodklok willen luiden over het gebrek daaraan. Daarmee bedoel ik niet dat alles weer moet zijn zoals het vroeger was. Deze generatie leert op een andere manier en daar moeten we wel degelijk rekening mee houden. Als ze bijvoorbeeld minder teksten lezen en meer gericht zijn op beeld, laten we bijbelverhalen dan op een nieuwe, passende manier te vertellen. Maar kennis opdoen over de inhoud en plaats van bijbelverhalen blijft daarbij belangrijk. Ik onderscheid vier argumenten.

Bijbelkennis bij kinderen is belangrijk, omdat ze...

1. ... door de Bijbel God leren kennen en herkennen.

God openbaart Zich in de eerste plaats door Zijn Woord. Natuurlijk zijn er ook veel andere manieren om Hem te leren kennen: mensen die je vertellen wie Hij is, het handelen van andere personen of een speciale geestelijke ervaring. Maar zonder bijbelkennis kun je dat minder goed plaatsen, toetsen en begrijpen. Klopt het verhaal dat mensen me vertellen over God? Wat is de betekenis van een bepaalde ervaring? Door over God te lezen in

de Bijbel leren kinderen Hem te kennen en herkennen.

2. ... door de Bijbel hun plaats in het grotere geheel kennen.

Door de Bijbel heen loopt de lijn van de heilsgeschiedenis. Adam, Abraham, Jozef, Ruth, David, Jesaja en Jezus. Er vormt zich een rij van mensen die met God geleefd hebben waarbij zij zich mogen aansluiten. Het laat kinderen zien dat het niet alleen gaat om hun individuele verhaal met God. Ze leren zien dat ze deel zijn van een veel grotere groep. Ze worden deel van het grotere Verhaal door alle eeuwen heen en daardoor leren ze hun roots kennen. Dat helpt weer om te snappen en te begrijpen wat God door alle tijden heen aan het doen is.

3. ... in de Bijbel handvatten krijgen om het leven aan te kunnen.

Een belangrijk onderdeel van opvoeding is kinderen leren zelfstandig te leven. Dat geldt voor tijden in hun leven dat het goed gaat, maar ook voor moeilijke tijden. Daarbij zijn allerlei adviezen en principes behulpzaam. De Bijbel biedt meer dan een advies voor het alledaagse leven. Het is een houvast in moeilijke tijden. Het Woord staat vol met hoopgevende woorden en is een richtingwijzer bij het maken van keuzes. In moeilijke tijden is het belangrijk dat die woorden in hun hart klinken of dat kinderen weten waar ze te vinden zijn.

4. ... dan zelf ook weer missionair kunnen zijn.

Als je een verhaal wilt doorgeven is het belangrijk dat je het zelf ook goed kent. In deze tijd is het steeds minder vanzelfsprekend dat je christen bent. Dat betekent dat kinderen ook vaker moeten uitleggen waarom ze christen zijn. Mensen stellen daar vragen bij. Waarom geloof je wat je gelooft? Kinderen kunnen gemakkelijk omver geblazen worden door klasgenoten of leerkrachten die een andere mening hebben. Door ze te helpen het Verhaal beter te kennen, helpen

we ze in zulke gesprekken. In de toekomst is ook aan onze kinderen weer de taak om de volgende generatie te vertellen over God. Maar hoe kun je een verhaal vertellen als je het zelf niet kent?

12 februari 2016

Dorina Nauta

Beleidsmedewerker Jeugd en Discipelschap bij [MissieNederland](#)

*Dit artikel verscheen eerder in [IDEAZ](#), praktijkblad van [MissieNederland](#) over *missionaire gemeenteopbouw*.*

Boekbespreking

Mens verzet zich tegen genade

De befaamde theoloog H. F. Kohlbrugge was predikant in het Duitse Elberfeld, maar ging op uitnodiging regelmatig in Nederland voor. Van de 53 keer dat hij daar gepreekt heeft, zijn er 22 preken bewaard gebleven. Hendries Boele, kerkhistorisch publicist en kenner van Kohlbrugge, verzamelde ze in een bundel. Het is voor het eerst dat de Nederlandse preken integraal zijn uitgegeven. De bundel is een onmisbare aanvulling op zijn boek "Zonder kansel kon hij niet leven" (2014), over de preekbeurten van Kohlbrugge in Nederland.

We leren Kohlbrugge kennen als een origineel en krachtig prediker. De nadruk ligt op de totale verlorenheid van de mens en de radicaliteit van de genade in Christus. Het wordt met de mens niets, klinkt het als in een refrein. En toch wil de mens weer, die alleen uit vrije genade gerechtvaardigd kan worden, naar „het genot van het verbroken werkverbond."

Kohlbrugges preken zijn doorademd van het werk van de Heilige Geest. De mens heeft krachtdadige genade nodig, een wedergeboorte en herschepping. Kohlbrugge vraagt: Hebt u zichzelf bekeerd of heeft de Heere u bekeerd? De mens doet niets liever dan zich te verzetten tegen deze vrije genade. „O, welk een strijd is in een arm hart tegen

vrije genade, tegen een geheel doodvallen met al zijn doen voor de voeten van soevereine genade!"

God de Heere verkoopt niets, Hij geeft vrijwillig en om niet. Voortdurend stelt Kohlbrugge dat we weer tot het Woord heen moeten, tegenover alles wat mensen „leren, stellen of drijven." Er zijn twee soorten mensen: grote zondaars en zij die zichzelf rechtvaardigen. „Als er nog een derde soort bestaat, dan lost deze zich, getuige de kerken wereldgeschiedenis, steeds in de eerste of tweede soort op." Kohlbrugge roept jongeren op: „Zoekt Hem in het verborgene, en weet dan dat vóór u begint, de Heere al aan het zoeken is! Die twee die zoeken, het verloren schaap én de Herder, zullen elkaar zeker vinden!"

Ook mooi hoe hij de doop ter sprake brengt. „Door de Heilige Doop ben ik het kind van de Vader, een broeder van de Heere Jezus, de eeuwige Zoon van de Vader, en zijn wij onder de tucht en het onderwijs gesteld van de moederlijke Heilige Geest."

Van de 22 preken zijn er 7 uitgesproken in de Waalse kerk te Delft. Met deze Prinsenstad had Kohlbrugge een bijzondere band. Regelmatig spreekt hij over de relatie van Nederland met Oranje. Hij noemt „vader Willem" de grondlegger van onze vrijheid. Kohlbrugge heeft geen moeite met het zogenaamde drievoudig snoer "Kerk, Oranje en vaderland". Hij vult dat niet romantisch in als een beeld dat met heimwee terugkijkt naar het verleden. Het gaat hem om de grote daden van God in het verleden. God schiep dit land en plantte het huis van Oranje, en dat alles ter wille van de Kerk.

Kohlbrugge spreekt onbekommerd over de "God van Nederland". „Die trouwe God van onze vaders, Die wij, als wij onze geschiedenis met die van de andere volken

vergelijken, met recht de God van Nederland noemen." Wij hebben God verlaten, en daarom heeft God ons verlaten. Kohlbrugge vraagt om dankbaar te erkennen: „Nederland en Oranje zijn één!" Hij trekt een vergelijking met Israël. „Israëls geschiedenis en Nederlands geschiedenis, zij smelten ineen." Maar dat geldt niet alleen voor Gods grote daden maar ook voor de hemelgerende zonden! Dus geen romantiek, maar Bijbels realisme. Dat laatste stempelt ten diepste Kohlbrugges visie op mens, wereld en geschiedenis. Een waardevolle bundel voor de Nederlandse liefhebbers van deze Elberfeldse prediker.

DOOR: Klaas van der Zwaag

UIT: RD d.d. 30 juni 2016

Boekgegevens

Op Nederlandse kansels. 22 preken, dr. H. F. Kohlbrugge; uitg. Den Hertog, Houten, 2016; ISBN 978 90 331 2750 2; 314 blz.; EUR 32,50.

Naschrift

U kunt dit boek gratis krijgen als u lid wordt van de Vereeniging tot Uitgave Gereformeerde Geschriften (VUGG). Deze vereniging geeft ieder jaar een boek uit en de leden krijgen dat boek. Onze oud-predikant prof. dr. W. Balke is de voorzitter van deze vereniging. Het lidmaatschap kost 20 euro per jaar. Aanmelden kan via de website www.vugg.nl.